

Adam WOLSKI¹

KOORDYNACJA AKCJI POSZUKIWAWCZYCH I RATOWNICZYCH NA BAŁTYKU

Streszczenie. W artykule przedstawiono zasady koordynacji akcji poszukiwawczych i ratowniczych na Bałtyku, wdrożonych przez Morską Służbę Poszukiwania i Ratownictwa. Są one zgodne z konwencjami międzynarodowymi, podpisanymi przez Polskę.

COORDINATION OF SAR OPERATIONS IN THE BALTIC SEA

Summary. The article presents principles of coordinating search and rescue operations in the Baltic Sea implemented by the Maritime Search and Rescue Service (MSPR). These principles are in compliance with international conventions signed by Poland.

1. WPROWADZENIE

Żegluga morska narażona jest na liczne niebezpieczeństwa, związane szczególnie z warunkami pogodowymi. Dlatego powstała grupa marynarzy, którzy niosą pomoc ludziom i statkom na morzu – ratownicy morscy. W Polsce są oni zorganizowani w Morską Służbę Poszukiwania i Ratownictwa. Praca ratowników morskich jest wspierana przez liczne służby na lądzie. Maksymalizacja efektów ich pracy wymagała opracowania zasad koordynacji, które ujęto w konwencjach międzynarodowych.

2. ZADANIA SŁUŻBY POSZUKIWANIA I RATOWNICTWA NA MORZU (SAR)

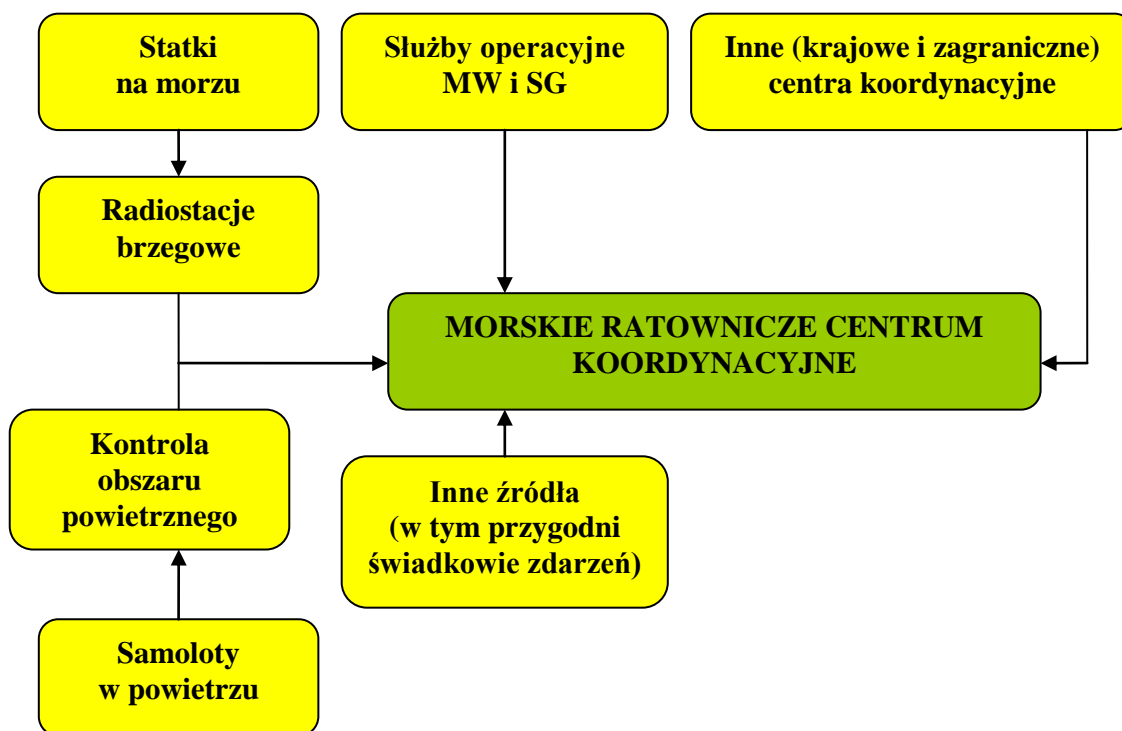
Zgodnie z postanowieniami prawidła 15 rozdziału V „Bezpieczeństwo żeglugi” konwencji SOLAS, państwo – strona konwencji (w tym wypadku Polska) jest zobowiązane do zapewnienia dozoru wybrzeża i ratowania osób znajdujących się w niebezpieczeństwie na morzu, przy jego brzegach. Zobowiązanie to obejmuje zorganizowanie, utrzymanie i działalność tego rodzaju morskich urządzeń ratowniczych, które okażą się praktycznie wykonalne i konieczne przy uwzględnieniu nasilenia żeglugi morskiej i warunków nawigacyjnych; powinny one w miarę możliwości obejmować również dostarczenie odpowiednich środków do odnajdywania i ratowania osób znajdujących się w niebezpieczeństwie, po otrzymaniu powiadomienia (rys. 1).

Statutowe zadania Morskiej Służby Poszukiwania i Ratownictwa:

- utrzymanie ciągłej gotowości do przyjmowania i analizowania zawiadomień o zagrożeniu życia na morzu,
- planowanie, prowadzenie oraz koordynowanie akcji poszukiwawczych i ratowniczych,

¹ Akademia Morska w Szczecinie, Instytut Nawigacji Morskiej, tel. 91 4809416, e-mail: a.wolski@am.szczecin.pl

- utrzymywanie w gotowości sił i środków do ratowania życia na morzu,
- współdziałanie z innymi systemami ratowniczymi działającymi na obszarze kraju,
- współdziałanie z odpowiednimi służbami innych państw podczas akcji poszukiwawczych i ratowniczych,
- zadania związane ze zwalczaniem zagrożeń i zanieczyszczeń środowiska morskiego oraz inne zadania z zakresu bezpieczeństwa morskiego, określone przepisami odrębnych ustaw [3].

Rys. 1. Schemat powiadomienia o niebezpieczeństwie [4]

Fig. 1. Diagram of distress alerting

3. ZASADY PLANOWANIA, PROWADZENIA I KOORDYNACJI AKCJI POSZUKIWAWCZYCH I RATOWNICZYCH

System ratownictwa morskiego musi mieć zdolność do sprawnej organizacji i prowadzenia akcji ratowniczych. Osiąga się ją przez utrzymywanie w stałej gotowości ratowniczego centrum koordynacyjnego i, w miarę potrzeb, ratowniczego podcentrum koordynacyjnego, wyposażonych w odpowiednie środki techniczne do efektywnego prowadzenia akcji, oraz przygotowanego do tej działalności personelu, wykorzystującego w czasie prowadzenia akcji procedury zalecane przez Międzynarodową Organizację Morską (rys. 2). Wszelkie przygotowania (stawianie w stan gotowości odpowiednich jednostek i wybór odpowiedniego wzoru poszukiwań) podejmowane są po upewnieniu się przez Morskie Ratownicze Centrum Koordynacyjne, że konieczne jest rozpoczęcie działań ratowniczych. W dalszej kolejności przeprowadzana jest akcja SAR, której rezultat ściśle zależy od dostępnych środków oraz warunków panujących w rejonie działań. Przebieg każdej akcji jest inny, to znaczy nie istnieje jeden schemat, który zapewnia pomyślne zakończenie akcji poszukiwawczej i ratowniczej.

Na etapie planowania Morskie Ratownicze Centrum Koordynacyjne dokonuje ogólnej oceny sytuacji na podstawie uzyskanych informacji. Następnie ustala pozycję jednostki wzywającej pomocy oraz bierze pod uwagę błąd w określaniu tej pozycji, uwzględniając

oddziaływanie wiatru i prądu. Morskie Ratownicze Centrum Koordynacyjne dokonuje wyboru wzoru poszukiwań oraz obszaru, który będzie brany pod uwagę w czasie przeprowadzanej akcji poszukiwawczej, a także decyduje, jaka ilość sił i środków będzie konieczna do wykonania zaplanowanych działań.

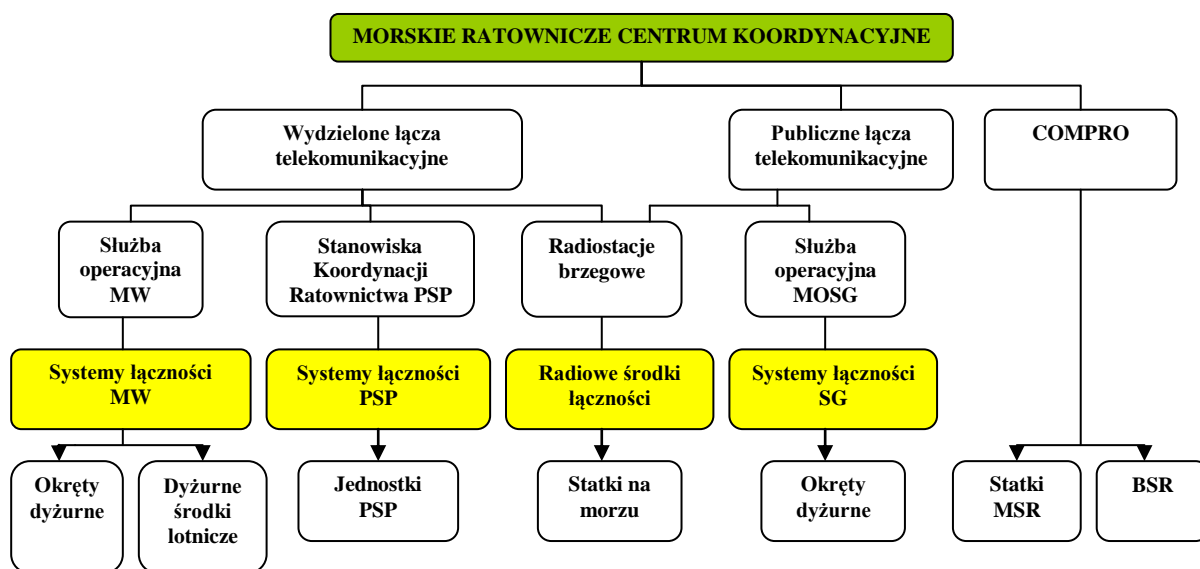
Podstawą prowadzenia obliczeń jest International Aeronautical and Maritime Search and Rescue Manual (IAMSAR), tomy 2 i 3, oraz będący na wyposażeniu Morskiego Ratowniczego Centrum Koordynacyjnego informatyczny system wspomagania planowania akcji SAR „BURSAR” [3].

Prowadzenie każdej akcji poszukiwawczej i ratowniczej odbywa się na dwóch poziomach, tj. Morskiego Ratowniczego Centrum Koordynacyjnego i Koordynacji na Miejscu Akcji.

Do obowiązków Koordynatora na Miejscu Akcji należy:

- realizowanie planu akcji opracowanego przez Morskie Ratownicze Centrum Koordynacyjne,
- bezpośrednie kierowanie jednostkami ratowniczymi, znajdującymi się na miejscu prowadzenia działań,
- dokonanie wyboru metod ratowania odnalezionych rozbitków,
- utrzymywanie ciągłej łączności z Morskim Ratowniczym Centrum Koordynacyjnym,
- dokumentowanie działań przeprowadzanych na miejscu akcji [4].

Koordynator na Miejscu Akcji ma prawo zmienić schemat prowadzonej akcji, jeśli uzna, że warunki występujące na miejscu zdarzenia uniemożliwiają realizację zaplanowanej akcji poszukiwawczej i ratowniczej. Gdy podczas prowadzenia akcji SAR zaistnieje konieczność zaangażowania większej ilości sił, pochodzących z zasobów organizacji współdziałających i międzynarodowych, czy też niezbędne będzie jednoczesne prowadzenie kilku akcji poszukiwawczych i ratowniczych, których czas działania wykracza poza normalny dyżur Morskiego Ratowniczego Centrum Koordynacyjnego, wówczas Zastępca Dyrektora do spraw Operacyjnych na wniosek Kierownika Morskiego Ratowniczego Centrum Koordynacyjnego występuje o rozwinięcie Sztabu akcji SAR.

Rys. 2. Schemat organizacji alarmowania sił i środków do akcji SAR [4]

Fig. 2. Mobilization of personnel and equipment for a SAR operation

4. WSPÓLPRACA POMIĘDZY POSZCZEGÓLNYMI OGNIWAMI SYSTEMU POSZUKIWAWCZO-RATOWNICZEGO W POLSCE

Morskie Ratownicze Centrum Koordynacyjne ma prawo do zarekwirowania jednostki znajdującej się w rejonie prowadzonych działań na potrzeby prowadzonej akcji SAR, o ile nie zagraża to bezpieczeństwu tej jednostki, a pomoc jej jest niezbędna do przeprowadzenia poszukiwań. Jednostki organizacyjne działające na terenie kraju mają obowiązek czynnego udziału w akcji SAR [3].

Zadaniem biur prognoz Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej jest dostarczanie do Morskiego Ratowniczego Centrum Koordynacyjnego:

- morskich prognoz pogody,
- informacji o faktycznie panujących warunkach na akwenu,
- ostrzeżeń o groźnych zjawiskach meteorologicznych i hydrologicznych na obszarach, na których prowadzone są działania poszukiwawcze i ratownicze.

4.1. Współdziałanie z Marynarką Wojenną Rzeczypospolitej Polskiej

Oficer dyżurny operacyjny ratownictwa Marynarki Wojennej oraz dyżurny inspektor operacyjny Morskiego Ratowniczego Centrum Koordynacyjnego upoważnieni są do bezpośredniego zwracania się o uruchomienie sił i środków w celu współdziałania w akcjach SAR. Obydwie strony zobowiązane są do informowania się o skutkach wspólnie prowadzonych akcji, a także o ilości sił i środków pozostających w ich dyspozycji.

W przypadku gdy ratowana jest jednostka cywilna, za koordynację akcji SAR odpowiada dyżurny inspektor Morskiego Ratowniczego Centrum Koordynacyjnego, natomiast gdy w niebezpieczeństwie znajduje się jednostka wojskowa, za koordynację akcji poszukiwawczo-ratunkowej odpowiedzialny jest oficer dyżurny operacyjny ratownictwa Marynarki Wojennej.

Ośrodki dowodzenia Marynarki Wojennej odpowiadają za akcję ratowniczą z udziałem śmigłowców Marynarki Wojennej. Oficer dyżurny operacyjny ratownictwa Marynarki Wojennej zobowiązany jest do niezwłocznego powiadomienia Morskiego Ratowniczego Centrum Koordynacyjnego, gdy zaistnieją warunki uniemożliwiające wykonanie zleconego lotu, podając również przyczynę, która nie pozwoliła na wysłanie śmigłowców.

Marynarka Wojenna lub Morska Służba Poszukiwania i Ratownictwa ma prawo zwrócić się do drugiej strony o przejęcie funkcji zastępczej w trakcie przeprowadzanej akcji. Sytuacja taka ma miejsce, gdy zaistnieje konieczność planowanego, losowego lub czasowego wycofania jednostek każdej ze stron.

Współdziałanie Marynarki Wojennej ze Służbą SAR polega na:

- prowadzeniu obserwacji technicznej i optycznej,
- kierowaniu statków lub śmigłowców do działań poszukiwawczych i ratowniczych,
- pomocy w przekazaniu informacji, za pomocą środków łączności Marynarki Wojennej, dotyczących prowadzenia akcji ratowniczych,
- podjęciu innych działań, które okażą się konieczne w danej akcji ratowniczej [4].

4.2. Współdziałanie z Morskim Oddziałem Straży Granicznej

Oficer dyżurny Dywizjonu Straży Granicznej oraz dyżurny inspektor operacyjny Morskiego Ratowniczego Centrum Koordynacyjnego są upoważnieni do bezpośredniego zwracania się z prośbą o uruchomienie sił i środków na potrzeby współdziałania w akcjach SAR.

Koordinatorem akcji jest Morskie Ratownicze Centrum Koordynacyjne, które wyznacza koordynatora na miejscu akcji. Morski Oddział Straży Granicznej przejmuje dowodzenie

w przypadku, gdy jego jednostki lotnicze biorą udział w akcji poszukiwania i ratownictwa. Morskie Ratownicze Centrum Koordynacyjne powinno być niezwłocznie poinformowane, w przypadku gdy jednostki wydzielone z Morskiego Oddziału Straży Granicznej zostaną czasowo czy też na stałe wycofane z przeprowadzanej akcji [3].

Zadaniem Morskiego Oddziału Straży Granicznej w czasie trwania akcji SAR jest:

- prowadzenie obserwacji optycznej oraz technicznej,
- kierowanie statków bądź statków powietrznych do działań poszukiwawczych i ratowniczych,
- przekazywanie informacji o prowadzonej akcji oraz informacji dotyczących zagrożenia życia na morzu,
- przeprowadzanie za pomocą dostępnych środków, wszelkich działań niezbędnych do podjęcia w danej akcji poszukiwawczej i ratowniczej [1].

4.3. Współdziałanie z Państwową Strażą Pożarną

Oficer dyżurny Wojewódzkiego Stanowiska Koordynacji Ratownictwa Państwowej Straży Pożarnej ze strony Państwowej Straży Pożarnej oraz dyżurny inspektor operacyjny Morskiego Ratowniczego Centrum Koordynacyjnego są upoważnieni do zwracania się z prośbą o uruchomienie sił i środków do akcji SAR.

Państwowa Straż Pożarna w czasie akcji poszukiwania i ratownictwa zajmuje się:

- poszukiwaniem, ratowaniem oraz ewakuacją ludzi znajdujących się w niebezpieczeństwie na morzu,
- udostępnianiem swojego specjalistycznego sprzętu w celu przeprowadzenia działań ratowniczych,
- udostępnianiem środków łączności Wojewódzkiego Stanowiska Koordynacji Ratownictwa Państwowej Straży Pożarnej do przekazywania informacji dotyczących prowadzenia akcji ratowniczych,
- zabezpieczaniem lądowisk dla śmigłowców, które biorą udział w akcjach SAR.

Koordynację akcji prowadzi Morskie Ratownicze Centrum Koordynacyjne [4].

4.4. Współdziałanie z policją

Z prośbą o uruchomienie sił i środków do współdziałania w akcjach SAR mogą występować również służby dyżurne komend wojewódzkich policji oraz dyżurny inspektor operacyjny Morskiego Ratowniczego Centrum Koordynacyjnego.

Policja współdziała ze służbą SAR w zakresie:

- przekazywania informacji o potencjalnym lub zaistniałym zagrożeniu bezpieczeństwa ludzi na morzu,
- weryfikacji informacji i informatorów, poszukiwania właścicieli jednostek oraz rodzin zaginionych lub poszkodowanych, które mogłyby udzielić dodatkowych informacji pomocnych w poszukiwaniach,
- zabezpieczania lądowiska dla śmigłowca,
- udostępniania środków łączności policji w celu przekazywania informacji dotyczących akcji SAR.

Akcją SAR w tym przypadku kieruje Morskie Ratownicze Centrum Koordynacyjne, które wyznacza koordynatora na miejscu akcji [4].

4.5. Współdziałanie z przedsiębiorstwem PETROBALTIC

Ze strony Przedsiębiorstwa Poszukiwań i Eksploatacji Złóż Ropy i Gazu PETROBALTIC upoważniony do bezpośredniego zwracania się o uruchomienie sił i środków do współdziałania w akcji SAR jest dyżurny dyspozytor PETROBALTIC, a ze strony służby SAR jest to dyżurny inspektor operacyjny Morskiego Ratowniczego Centrum Koordynacyjnego.

Przedsiębiorstwo PETROBALTIC podczas akcji SAR:

- kieruje swoje statki do poszukiwań i działań ratowniczych,
- udostępnia środki łączności zainstalowane na platformach wydobywczych w celu przekazywania informacji dotyczących prowadzenia danej akcji poszukiwawczej i ratowniczej,
- dokonuje innych działań koniecznych do przeprowadzania akcji ratowniczej.

W przypadku współdziałania jednostek Morskiej Służby Poszukiwania i Ratownictwa oraz jednostek przedsiębiorstwa PETROBALTIC koordynacji akcji SAR dokonuje Morskie Ratownicze Centrum Koordynacyjne.

Dyspozytor PETROBALTIC zobowiązany jest do niezwłocznego powiadomienia, Morskiego Ratowniczego Centrum Koordynacyjnego, gdy zaistnieje konieczność wycofania wydzielonych jednostek do danej akcji SAR.

4.6. Współdziałanie z jednostkami służby zdrowia

Dyżurny inspektor operacyjny Morskiego Ratowniczego Centrum Koordynacyjnego podejmuje decyzję o potrzebie zwrócenia się o pomoc do jednostek służby zdrowia. Zwraca się także z prośbą o udzielenie porady medycznej do lekarza dyżurnego MEDICAL RADIO. Specjalistyczna pomoc medyczna udzielana jest ofiarom ewakuowanym na ląd.

Służba zdrowia udziela konsultacji odnośnie do postępowania w przypadku żądania udzielenia pomocy otrzymanej przez Morskie Ratownicze Centrum Koordynacyjne. Inspektor operacyjny Morskiego Ratowniczego Centrum Koordynacyjnego może podjąć decyzję o konieczności zwrócenia się o pomoc do innych jednostek działających na terenie kraju, wcześniej niewyszczególnionych [3].

Ośrodkiem odpowiedzialnym za powoływanie do działań tych jednostek jest Centrum Zarządzania Kryzysowego Wojewody, właściwe dla danego obszaru.

Współdziałanie dotyczy:

- odbioru ofiar wypadków na morzu z jednostek ratowniczych, a następnie odtransportowania ich do miejsc, w których zostanie udzielona im specjalistyczna pomoc medyczna,
- przeszukiwania terenów nadbrzeżnych,
- dostarczania odpowiedniego sprzętu oraz zabezpieczania lądowisk dla śmigłowców, gdy lądowanie odbywa się poza lotniskiem [4].

4.7. Przykład współdziałania ogniów systemu ratowniczego

Skuteczność Polskiej Służby Poszukiwania i Ratownictwa oraz przykładowej koordynacji pracy wszystkich jej elementów pokazuje przeprowadzona w 2007 roku akcja przejęcia chorego rybaka z pokładu kutra w morzu.

„Chory rybak z kutra DAR -3”

Data przyjęcia zgłoszenia: 12.08.2007, godzina 11.46

Pozycja zdarzenia: pozycja zgłoszona kutra 54°41'N 016°22'E

Warunki meteorologiczne: kierunek i siła wiatru: SW 1-2, stan morza: 1, temp. pow.: +20°C, temp. wody: +14°C, zachmurzenie całkowite bez opadów, widzialność: zamglenia.

Dnia 12 sierpnia 2007 roku o godzinie 11.44 polratok Gdynia (radiostacja brzegowa) otrzymał wiadomość o chorobie rybaka na kutrze DAR-3 w pobliżu Darłowa. Następnie o godzinie 11.46 powiadomił Morskie Ratownicze Centrum Koordynacyjne (MRCK) o konieczności wyjścia do chorego na pokładzie kutra. Chory rybak ma bóle w klatce piersiowej, bezwład kończyn z prawej strony, sztywność karku. Cały czas jest przytomny. Jednostka rybacka wraz z chorym na pokładzie podąża w kierunku portu Darłowo. Łączność jest prowadzona na kanale 16. O godzinie 11.58 z portu Darłowo na polecenie MRCK w Gdyni statek ratowniczy MISTRAL oraz śmigłowiec ratowniczy Marynarki Wojennej wyruszają do akcji. Jednocześnie MRCK zawiadamia Centrum Zarządzania Kryzysowego Wojewody o potrzebach wysłania karetki pogotowia do portu w Darłowie i powiadomienia szpitala. Stan chorego jest bez zmian. O godzinie 12.37 śmigłowiec nadlatuje na pozycje kutra, opuszcza ratownika i lekarza. Trzy minuty później na miejscu akcji jest także MISTRAL (54°31'N 016°21'E). O godzinie 12.45 rozpoczyna się transport chorego do śmigłowca. MISTRAL pozostaje w asyście. O 12.47 chory jest już w drodze do portu w Darłowie, gdzie czeka karetka pogotowia. Państwowa Straż Pożarna i policja zabezpieczają lądowisko śmigłowca.

Przedstawiony przykład akcji ratowniczej wskazuje, że wdrożone w Polsce procedury akcji poszukiwawczych i ratowniczych zapewniają bezpieczeństwo na morzu.

5. WSPÓLDZIAŁANIE ZE SŁUŻBAMI INNYCH PAŃSTW PODCZAS AKCJI POSZUKIWAWCZYCH I RATOWNICZYCH

Podczas współpracy międzynarodowej akcje poszukiwawcze i ratownicze wykonywane przez dany kraj powinny być skoordynowane z akcjami innych państw. W celu przeprowadzenia szybkiej i skutecznej akcji jednostki państw sąsiednich muszą mieć pozwolenie natychmiastowego wejścia na morze terytorialne, terytorium oraz w przestrzeń powietrzną kraju, na obszarze którego przeprowadzana jest akcja SAR. Takie obce jednostki pomagają w poszukiwaniu miejsc wypadków, a także zajmują się ratowaniem rozbitków. Centra koordynacyjne każdej ze stron upoważnione są do zwracania się o wzajemną pomoc w akcjach SAR, włączając w nią statki, samoloty, sprzęt oraz personel.

Dla uproszczenia spraw związanych ze sprawnym i bezpiecznym przekraczaniem granic terytorium obcego kraju przez jednostki służb poszukiwawczych i ratowniczych państw sąsiednich podjęto odpowiednie ustalenia z właściwymi urzędami celnymi oraz władzami imigracyjnymi, które umożliwiają swobodny przepływ jednostek SAR. Zawierane umowy z Morskim Ratowniczym Centrum Koordynacyjnym Bremen i Morskim Ratowniczym Centrum Koordynacyjnym Aarhus doprowadziły do ustaleń, iż formularz SITREP będzie stanowić wzór komunikacji pomiędzy centrami koordynacyjnymi w czasie prowadzenia działań ratowniczych.

Współpracę z innymi państwami w dziedzinie SAR zapewnia się przez zawieranie umów międzynarodowych oraz porozumień operacyjnych pomiędzy centrami koordynacyjnymi, które w sposób szczegółowy regulują zasady prowadzenia wspólnych akcji ratowniczych. Konwencja SAR-79 zaleca nadanie centrum koordynacyjnemu szerokich uprawnień, związanych z udziałem jednostek innych państw w akcjach SAR prowadzonych na własnych wodach terytorialnych.

Konwencja SAR-79 normuje zasady współpracy sąsiednich państw w dziedzinie SAR. Zaleca, w sytuacjach gdy występuje taka potrzeba, skoordynowanie działań ratowniczych z działaniami państw sąsiadujących. Podstawą współpracy w omawianej dziedzinie powinny być porozumienia, zawarte między rządami zainteresowanych państw, ustalające warunki

wejścia jednostek ratowniczych na ich morze terytorialne, terytorium lub w przestrzeń powietrzną. Porozumienia te powinny przewidywać stosowanie wszelkich możliwych ułatwień przy załatwianiu formalności z tym związanych.

Konwencja SAR-79 dla realizacji tych postanowień zaleca upoważnienie Morskiego Ratowniczego Centrum Koordynacyjnego do:

- zwracania się do innych ratowniczych centrów koordynacyjnych o potrzebną pomoc, włączając w to statki, samoloty, personel i sprzęt,
- udzielania wszelkich niezbędnych zezwoleń na wejście takich statków, samolotów, personelu i sprzętu na morze terytorialne lub terytorium albo w przestrzeń powietrzną nad nim,
- dokonania potrzebnych ustaleń z właściwymi urzędami celnymi, władzami emigracyjnymi lub innymi władzami, mając na względzie przyspieszenie takiego wejścia,
- udzielania na żądanie pomocy innym ratowniczym centróm koordynacyjnym, łącznie z pomocą w postaci statków, samolotów personelu i sprzętu.

Zalecane jest także zawarcie porozumień o poszukiwaniach i ratownictwie pomiędzy sąsiednimi państwami, dotyczących:

- łączenia środków,
- ustanawiania wspólnych zasad postępowania,
- przeprowadzania wspólnych szkoleń i ćwiczeń,
- regularnego sprawdzania międzypaństwowych kanałów łączności,
- utrzymywania współpracy przez wizyty personelu centrów koordynacyjnych oraz wymianę informacji o poszukiwaniach i ratownictwie (wzajemne uaktualnianie planów SAR).

Współdziałanie podczas wspólnych akcji ratowniczych opiera się na następujących zasadach:

- akcję ratowniczą koordynuje ta strona, w której SRR ma ona miejsce,
- w przypadku przewidywanego przemieszczenia się akcji do sąsiedniego SRR akcję prowadzi centrum, które ją rozpoczęło, aż do momentu upewnienia się, że inne centrum koordynacyjne jest gotowe do jej przejęcia,
- włączenie sił i środków SAR sąsiedniego państwa następuje na żądanie centrum koordynującego akcję,
- utrzymywanie gotowości sił i środków do udzielenia pomocy w akcji, prowadzonej przez inne centrum, obowiązuje aż do czasu uzyskania od niego potwierdzenia, że nie jest to dłużej potrzebne,
- do wymiany informacji pomiędzy centrami koordynacyjnymi stosuje się standardowy formularz raportu sytuacyjnego (SITREP),
- bezpośrednim działaniem połączonych sił w czasie wspólnej akcji ratowniczej na morzu kieruje OSC, wyznaczony przez centrum koordynacyjne prowadzące akcję [3].

6. WNIOSKI

Przedstawione w artykule zasady planowania i koordynacji akcji poszukiwawczych i ratowniczych na Bałtyku przez polską służbę SAR spełniają wszystkie wymogi konwencji międzynarodowych. Polska Służba Poszukiwania i Ratownictwa Morskiego od początku swojego istnienia prowadzi efektywną działalność mającą na celu niesienie pomocy w strefie odpowiedzialności naszego państwa. W chwili obecnej dynamicznie rozwijająca się Służba, zaopatrzona w sprzęt nowej generacji i dobrze wyszkolony personel, jest świetnie przygotowana do wypełniania swoich zadań.

Bibliografia

1. Dz.U. nr 157, poz. 1845.
2. IAMSAR, Międzynarodowy Lotniczy i Morski Poradnik Poszukiwania i Ratownictwa.
3. Moreń S.: Ratownictwo morskie w strefie brzegowej. AM w Szczecinie, Szczecin 2008.
4. Plan SAR.
5. Sawicki J.K.: Polskie Ratownictwo Okrętowe 1951–2001. Zarys działalności. Gdynia 2001.